

Podstawowym celem projektu jest wspólna środowiskowa i ekonomiczna analiza gospodarstw o zróżnicowanej działalności produkcyjnej. W projekcie zakłada się realizację szeregu celów szczegółowych: a) rozpoznanie wpływu na środowisko procesów produkcyjnych oraz systemów gospodarowania (przy uwzględnieniu zróżnicowania intensywności produkcji, wielkości ekonomicznej oraz także różnic przestrzennych), b) analizę kosztów cyklu życia produktów, c) utworzenie bazy inwentaryzacyjnej dla procesów jednostkowych różnych systemów produkcji (niezbędnych do określenia nakładów oraz efektów produkcyjnych i środowiskowych związanych z różnymi produktami rolnymi), d) identyfikowanie ważnych źródeł emisji w procesach produkcyjnych oraz kosztów w cyklu życia produktów jako ważnych komponentów systemu wspierającego analizę zrównoważonego rozwoju rolnictwa, b) opracowanie modeli systemowych głównych typów gospodarstw na podstawie analiz cyklu życia produktów i rachunku kosztów cyklu życia.

Badania będą prowadzone w grupie gospodarstw zlokalizowanych na terenie województw wielkopolskiego i lubelskiego. Analizowane gospodarstwa będą reprezentowały 4 typy głównych działalności rolniczych: a) produkcji mleka, b) produkcji trzody, c) upraw polowych, d) zwierzęcej produkcji mieszanej (trzody i mleka). Czynnikiem dodatkowo różnicującym gospodarstwa będzie ich wielkość ekonomiczna. Poprzez zróżnicowanie wielkości ekonomicznej oraz obecność kontekstu regionalnego będzie możliwe odniesienie ocen cyklu życia procesów produkcyjnych do różnych poziomów intensywności i skali produkcji.

W badaniach będzie wykorzystywana metoda oceny cyklu życia (LCA) produktów i rachunku kosztów cyklu życia (LCC). Umożliwią one pełną ocenę efektywności pod względem wielu efektów środowiskowych (w tym niskoemisyjności) oraz kosztów. W analizie kosztów cyklu życia uwzględnione zostaną wszystkie koszty indukowane w wielu fazach życia produktów. Ważną cechą tych badań jest przyporządkowanie kosztów do określonych systemów produkcyjnych oraz szacowanie całości kosztów związanych z wytwarzaniem i użytkowaniem produktów.

Dotychczas stosowane oceny działalności produkcyjnej gospodarstw są zbyt jednostronne. W kontekście środowiskowym ujmują one najczęściej tylko fragmentarycznie skutki środowiskowe. Ocena na podstawie pojedynczych efektów środowiskowych jest jednak niewystarczająca. Z kolei standardowe badania ekonomiczne, skoncentrowane na fazie produkcyjnej, nie dają one możliwości określenia kosztów w dłuższej perspektywie życia produktów. Dzięki proponowanym badaniom będzie możliwe określenie zagrożeń środowiskowych oraz miejsc generowania największych kosztów w okresie życia wyrobów.